

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Évesen: félre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Évesen: félre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412

A közgazdasági tényezők és a nemzeti ügy.

Irta: **Szatmári Mór.**

A vármegyei és városi törvényhatóságok nemes hazafisággal sorakoznak a nemzeti ellenállás ügye mellé. A magyar társadalmat át, meg átjárja a kötelességteljesítés főséges érzése. A megtámadott magyar alkotmány védelmezésének szent ügye lelkesíti a hazafiakat. Az egész nemzetnek össze kell fornia egyfelől az alkotmányt fenyegető nagy veszedelem átérzésében, másfelől a bitor hatalom részéről jövő veszedelem elhárításának munkájában.

A hatalom tulteszi magát az alkotmányon, a nemzet pedig az alkotmány bástyafokára áll. A hatalom megkerüli a törvényeket, vagy egész nyíltan megsérti azokat, a nemzet pedig az ellenállás minden fegyverét az alkotmányos törvények arzenáljából veszi.

A passiv rezisztencia az az erős vár, a melyben megvonulhat a nemzet és benne kell maradnia mindaddig, míg a bécsi császári hatalom meg nem hajlik a nemzet jogos, törvényes, alkotmányos akarata előtt.

A ki a passiv rezisztencia ügyét gyöngíti, egyenesen a nemzeti érdekek ellen vét, sőt többet tesz: a bécsi hatalom expozituráját alkotó törvénytelen kormány ügyét szolgálja s így valósággal demonstrál a nemzet ellen a bécsi hatalom mellett.

A nemzeti jogok árulásának rettenetes bűnét követi el az, aki most az alkotmány megvédelmezésének munkájától félreáll, vagy pláne magatartásával a fejeváry-kabinetet — jobban mondva — a bécsi törekvéseket támogatja.

Merő altatás az, ha valaki azt mondja, hogy ő békességet akar, hogy elő akarja segíteni a nemzet és a korona közt támadt konfliktus elintézését s e végből nem protestál, nem lázong és semmit sem tesz a korona bizalmával rendelkező mostani kormány ellen. Merő altatás ez, mert ezzel nem a békülésnek, nem a konfliktus elintézésének ügyét szolgálja.

Azzal legyen tisztában mindenki ebben az országban, hogy most már az alkotmányos rend helyreállítása, a nem-

zet és korona közt támadt konfliktus elintézése és tartós nyugalom megteremtése másképp nem képzelhető, mint a nemzet jogos és törvényes követeléseinek meghallgatása és teljesítése útján.

Képzelhető valamiféle expediens; képzelhető valamiféle átmeneti megoldás a katonai kérdések alapos elintézése nélkül is; de ez az elintézés nem szünteti meg azt a mélységes válságot, mely Magyarországot egész közéletét s az egész magyar-osztrák monarchia külső és belső világát nehéz konvulziókban tartja.

És ép ez okból mindazoknak a tényezőknél, melyek komolyan és becsületesen óhajtnak is akarják is az ország alkotmányos rendjének helyreállítását, a koronával támadt konfliktus alapos elintézését és a tartós, becsületes munkálkodásra alkalmas országos nyugalom megteremtését: azoknak arra kellene törekedniük, hogy a korona átmenjen az elfogultság teréről a jobb meggyőződés tisztult világába. — Arra kellene törekedniük, hogy a korona meggyőződjék a magyar nemzet egységes hangulatáról és törekvéseiről, s tudatára ébredjen annak, hogy a katonai kérdés alapos elintézése nélkül a válságos állapot meg nem szüntethető.

Lehetnek itt az országban férfiak, politikusok, nagy társadalmi és gazdasági tényezők, akik és amelyek nem tartják a nemzetre életkérdésnek a magyar nyelv érvényesülését a hadseregben. De ezeknek is be kell látniuk, hogy a nemzeti közvélemény másképp érez, másképp vélekedik, s a nemzeti közvélemény napról-napra erősebb hevülettel, nagyobb elszántsággal akarja és követeli azt, hogy a nemzet jogai az ő hadseregében is valóra válljanak.

Ezt a nagy és főséges áramlatot nem lehet többé elfolytani semmiképen. Se hitegetéssel, se fenyegetéssel, se látszólagos békével, se nyílt abszolutizmussal!

Ilyen körülmények közt ép azoknak a konservatív természetű lelkeknek kellene a nemzeti passiv rezisztencia ügyét leginkább támogatniuk, a kik legjobban óhajtnak a békességet. Mert nyilvánvaló, hogy a válságnak alapos megoldása nélkül, igazi békeség nem lehet.

A legjobban csodálkozunk azokon a tényezőknél, kik a közgazdasági élet világát alkotják, akiknek tehát a közgazdasági élet lendületes kifejlődése lenne érdekek és valóságos életelemük és most a közgazdasági érdekek hangoztatása mellett állanak félre a nemzeti ellenállás ügyétől.

Igazán nem értjük őket. Azt nem tehetjük föl róluk, hogy egyenesen hazafiatlanságból tüntetni akarnak a nemzet ellen s a bécsi hatalom előtt bókólgó szolgálkúság készítetné őket a passiv rezisztenciával szemben való állásfoglalásra. Ha pedig perverz politika vezetni őket, hanem üzleti érdek: akkor nem értjük, hogy miért támogatnak olyan politikát, mely mellett az ország gazdasági életének rendbejövetele egyszerűen képtelenség. Mert ismételjük: a válságnak teljes és tökéletes megoldása nélkül a gazdasági élet föllendülése nem várható. Hiszen amíg a nemzet testéből a katonai kérdés szilánkját ki nem huzzák: a seb mindig égni fog, a fájdalom újabb és újabb kitörése állandóan zavarni fogja a parlamentet, lehetlenné teszi a nyugodt munkálkodást, lehetlenné teszi a kormányzás állandóságát, s így lehetlenné válik a gazdasági élet rendes menete is.

Ez csak világos.

Ámde azok a gazdasági tényezők: pénzintézetek, közkereseti, társaságok, gyári vállalatok, melyek csak a gazdasági élet rendes menete mellett virágozhatnak: csodálatosképpen épp a válság alapos megoldásának ügye ellen tesznek szolgálatot, amikor nem csatlakoznak teljes odaadással a nemzeti áramlathoz és a passiv rezisztenciához. Nekik kellene demonstrálniuk azt, hogy a nemzet egész gazdasági élete összeforrt a nemzet lelkével, s ez a demonstráció óriási súlyjal bírna a bécsi körökre, abban a tekintetben, hogy a nemzeti akarat megvalósításának útjára térjenek. Mig viszont, ha ezek a gazdasági tényezők épp ellenkezőleg, a passiv rezisztencia ellen demonstrálnak: akkor ez a viselkedésük biztatja a bécsi hatalmat arra, hogy ne engedjen a nemzetnek.

Már pedig ha a bécsi hatalom nem enged: nem is lesz se rend, se béke. se nyugodalmas munkálkodás, se rend-

Gőzmosoda

Széchenyi-utca 42. — Telefon 323

Megbízásait gyorsan és kiváló
szépen teljesíti.

szeres közgazdasági élet. Hanem lesz zürzavaros vegetálás, vagy nyílt abszolutizmus. Vajjon mi az ördög hasznát veszik azután ennek a magyar közgazdasági tényezők és intézmények?

Gondolják meg ezt a bankok, takarékpénztárak, gyárak, közkereseti vállalatok. És csatlakozzanak a passzív rezisztencia ügye mellé. Ezt parancsolja a hazafiság: de megköveteli a közgazdasági élet érdeke is.

Politikai válság.

A nyáron most már nem lesz semmi kibontakozás. Ő felsége — bécsi hiradás szerint — Ischlbe utazik nyári szünetre, vakációra készül báró fejérváry is. de előbb még tárgyalni akar a vezérő-bizottság ama tagjaival is, akik most szombaton nem voltak vala a budavári palotában. Ebből a tárgyalásból azonban valószínűleg csak jámbor óhaj marad, mert a vezérő-bizottság tagjai egyáltalában nem hajlandók fejérváryval szóba állani, mivel — úgy mondják ők — a tárgyalásra elfogadható alapot úgy sem adhat a miniszterelnök.

Tervek és ijesztgetések egyre szállonganak a levegőben. Így emlegetik, hogy fejérváry — nyílt törvénszegéssel — mégis csak megkezdi a kereskedelmi szerződések fölött való tárgyalást. Csak hogy ennek rossz vége lesz. Mert az ellenzék részen áll s elhatározta, hogy ez esetben a kormányt, a parlament összehívása után nyomban vád alá helyezi a külföldet pedig előre értesíti, hogy a kormány által kötött szerződések érvénytelenek, mert azokat a magyar országgyűlés nem fogja jóváhagyni.

Az sem utolsó dolog, hogy fejérváry az adóbefizetések megtagadásáért úgy akar bosszút állani, hogy beszűnteti a tisztviselők fizetését, azt a tisztviselőt pedig, aki az adót nem az illetékes helyre fizeti be, fegyelmi vizsgálat alá vonja, mint sikkasztót. No ez ellen is lesz majd orvosság, akárholgyan okoskodik a miniszterelnök ur.

A katonai diktatura.

Még a múlt hó elején jeleztük feltétlen

megbízható forrásból eredő értesülésünk alapján, hogy a fejérváry-kormány tisztán abszolutisztikus módon óhajt kormányozni és az esetre, ha az országgyűlés nem szavazná meg az ujoncokat és nem adna indennitást, akkor katonai erő igénybevételével szerezne érvényt akaratának. Pár nappal ezen hírünk után, amely politikai körökben is élénk feltűnést keltett, a hivatalos cáfoló apparatus mozgásba jött és képtelen dajkanésének deklarálta ezen hírünket, hangsúlyozva, hogy a fejérváry-kormány nemcsak hogy eszé ágában sinesen katonai erő segédletével be szerezni az állami kormányzás szükségleteit, de egyébként is tisztán az alkotmány és törvény keretén belül kíván maradni.

Az azóta lefolyt események ugyan már alaposan rácafoltak a fejérváry-kormány alkotmányos színezetére, de azért a katonai kormányzás még sem következett be. Ugy látszik azonban, hogy jóslatunk teljesülése már nincsen messze és rövid idő múltán — sajnos — be fog következni, hogy Magyarországon az 50—60-as évek rendszere fog ismétlődni. Ezt igazolja a bécsi Wiener Montags Zeitung egyik tegnapi közleménye is, amelynek sulyt kölcsönöz az a körülmény, hogy a jelzett újság félhivatalos jeleggel bír. A bécsi újság a többek között ezt írja:

A király holnap Ischlbe utazik és az az óhaja, hogy ottani nyaralása alatt meg legyen kímélve a magyar válság gondjaitól. fejérváry az alatt várakozó állásponton lesz. Hogy fejérváry a nyár folyamán semmiféle akciót nem tervez, abból is kitűnik, hogy a nyarat ebben az évben is Gasteinben akarja eltölteni. fejérváry határozott akciója csak őszszel és pedig a póttartalékosok behívásával fogja kezdetét venni. Ezt más katonai természetű intézkedések fogják követni, melyek mibenlétét azonban ma még jelezni sem lehet.

No lám, hát mégis nekünk volt igazunk tisztelt félhivatalos cáfolók. Most tessék a bécsi lappal szemben is erélyesen tiltakozni!

A vezérő-bizottság.

Tegnap jeleztük, hogy a szövötközött ellenzék vezérő-bizottsága szerdán délelőtt értekezletre van egybehíva, a melyen Kos-

suth Ferenc beszámolt volna a vezérő-bizottság néhány meghívott tagjainak szombaton fejérváry Géza miniszterelnökkel folytatott megbeszéléséről. Mint most illetékes helyről jelentik, ezen értekezlet elmarad, mert nemcsak Kossuth Ferenc elnök, hanem a bizottságnak majdnem valamennyi tagja vidéken tartózkodik s a válság megoldására báró fejérváry miniszterelnök által tett kísérletről a lapokban megjelent hí tudósítások teljesen feleslegessé teszik a bizottságnak ez ügyben való tájékoztatását, intézkedését, vagy határozatal szükségét pedig fenn nem forog. A bizottság legközelebbi ülésének határideje az e hó 15-ike utáni időben fog megállapittatni.

fejérváry újabb tárgyalásai.

fejérváry környezetéből származó hírek szerint bizalmasai kérdést intéztek a miniszterelnökhöz, hogy csakugyan szándékozik-e még további tárgyalásokba bocsátkozni az ellenzékkel és igaz-e, hogy most már azokkal a vezérőférfiakkal akar érintkezésbe lépni, a kik a múlt szombati összejövetelen nem vettek részt? fejérváry erre kijelentette, — hogy igenis tesz még egy kísérletet, de majd csak szeptember elején és ugyanazon vezérőférfiakkal, a kikkel a múlt szombaton beszélt.

Politikai körökben ebből kétféle következtetést vonnak le. Némelyek azt hiszik, hogy szeptemberben már engedményekkel áll elő fejérváry, mások abban a véleményben vannak, hogy ultimátummal jön, s azután következnek az erőszakoskodások, s csak ha majd minden kísérlettel szemben kiállja a tűzpróbát a nemzet, akkor kerül a sor a komoly békealkudozásokra. Abban azonban minden politikus egyetért, hogy szeptemberig a kibontakozásra nézve semmi kezdeményezés nem várható.

Andrássy cikkének hatása Bécsben.

Egy bécsi magyar tisztviselő, aki az egyik közös miniszteriumban előkelő állást foglal el, a következő levelet írta Budapestre: Egy csöppet sem túlzottak azok a hírlapi közlemények, amelyek Andrássy cikkeinek nagy hatásáról irnak és arról a benyomás-

Oh az a közönség!

Írta: Csehov Antal.

Sábesz! többé nem iszom! Nem... semmi áron! Ideje lesz észre térni. Dolgozni, fáradozni kell. Ha jól esik fizetést huzni, hát dolgozzál becsületesen, szorgalmasan, lelkiismeretesen, megvetve a nyugodalmat és az álmod. A lustálkodással hagyj fel. Megszoktad pajtás ingyen szedni a fizetést és ez nem jól van... nem jól van!

Elolvastva magának néhány hasonló erkölcsi oktatást. Podtyakin főkalauz legyőzhetetlen vonzalmat kezd érezni a munka iránt. Már két óra van éjjel után, de ennek dacára felkölti a kalauzokat s azokkal együtt megy végig a kocsi, felülvizsgálja a jegyeket.

— Kérem a jegyeket — kiáltja vidáman esattogtatva a bélyegzőt.

A kocsi félhomályába burkolt, álmos alakok felrezennek, a fejüket rázzák és odanyújtják a jegyüket.

— Kérem a jegyet — fordul Podtyakin egy II. osztályú utashoz, egy szikár, szálas emberhez, ki bundába és takaróba volt burkolva. — Kérem a jegyet!

A szálas ember nem válaszolt. Alomba van merülve. A főkalauz megragadja vállát és türelmetlenül ismétli:

— Kérem a jegyet!

— Az utas felriad, kinyitja a szemét és rémülten néz Podtyakinra.

— Mi az? Ki az? No?

— Érthetőleg mondom önnek: kérem a jegyet, elő vele!

— Istenem! — nyögi a szálas ember, siró arcot vágva. — Uram, Istenem! A reuma kinez, három éjjel nem aludtam, készakarva morfiomot vettem be, hogy aludni tudjak, ön meg... a jeggyel! Hisz ez kíméletlenség, embertelenség! Ha ön tudná milyen nehezen tudok elaludni, hát nem háborgatna ily haszontalanságért. Kíméletlenség, illetlenség! És mire önnek az én jegyem? Ez valóban ostoba dolog.

Podtyakin azon gondolkozik, megharagudjék-e vagy sem; és elhatározza, hogy megharagszik.

— Ne lármázzon itt. Ez nem koresma! — mondja.

— A koresmában emberségesebbek az emberek, — köhögi az utas. — No, most aztán aludjam ismét. És különös egy dolog: végig jártam a külföldet és ott senki tölem a jegyet nem kérte, itt meg mintha az ördög bizgatná őket, folyton ezt csinálják!

— No, hát menjen külföldre, ha ott jobban tetszik önnek!

— Ostoba egy dolog ez, uram! Igen! Nem elég, hogy fojtó levegővel, széngőzzel, léghuzammal kineznek az utasokat, de az ördög vinné el, még az alakosságokkal megakarják ölni. A jegy kell neki! Mondja csak kérem, mire való ez a szorgoskodás? Jó

lenne, ha ez az ellenőrzés céljából történnék, de hisz az utasok fele jegy nélkül utazik!

— Nézze csak uram! — pattant fel Podtyakin. — Legyen szives bebizonyítani az állítását és ha ön meg nem szünik lármázni és a közönséget háborgatni, hát én kénytelen leszek önt az állomásom leszállítani és az esetről jegyzőkönyvet venni fel.

— Ez felháborít! — méltatlankodik a közönség. — Beleköt a beteg emberbe! Nézze csak, legyen kíméltel!

De hisz ő maga gorombáskodik, — ijed meg Podtyakin. — Jól van, én nem veszem el a jegyet. Csak hogy önök magok is tudják, hogy a szolgálatom ezt parancsolja. Ha nem a szolgálat, hát természetesen... Megkérdézhetik az állomásfőnöktől is... Kérdezenek meg bárkit.

Podtyakin vállat von és távozik a betegről. Eleinte sértve és némileg lefőzve érzi magát, de később, végig járva két-három kocsi, főkalauzi keblében bizonyos nyugtalanságot, mely lelkiismeretfurdalásra hasonlít, kezd érezni.

Csakugyan nem kellett volna felköltöni a beteg embert, gondolja magában. Különbén én nem vagyok hibás. Azt hiszik, hogy én jókedvemből, mert nincs más dolgom, teszem ezt, — azt meg nem tudják, hogy a szolgálat azt kívánja... Ha nem hiszik, előhívhatom hozzájuk az állomásfőnököket.

Állomás. A vonat öt percig áll. A harmadik esengetés előtt az említett II. osztályú

ról, miket itt Bécsben keltettek. A kabinet-irodában, a miniszteriumokban kézről-kézre jártak s a bécsi lapok közleményeiből a magyarul nem tudók is tudomást vehettek a cikkek tartalmáról. A Brisztol szállóban a reggelinél összegyűlt hivatalnokok, politikusok és arisztokraták egész kis Besprechungokat tartottak a cikkek felett, amelyek ismerete után most már egészen másképp gondolkoznak a válságról. Ismerik Andrassy Gyula óvatosságát és higgadtságát és ha mégis úgy ír a dolgokról, az mutatja, hogy a huza-vonás kísérletezés már idejét multá és végzetes következményekkel járna, ha illetékes helyeken be nem látják, hogy engedni kell. Itt mindenki meg is van győződve arról, hogy ősszel meg fog alakulhatni a koalicionális kormány, ha csak odahazról nem sikerül ismét kontrakarizozni a fejlődést azzal, hogy a felséges urat olyan angazsmanokba viszik bele, amelyek miatt azután nem engedhet és feszélyezve érzi magát. Az udvari emberek legtöbbje nem is helyesli — és ez úgy látszik a kir. hercegi udvarok hangulatát is visszhangja, — hogy a királyt minduntalan előtérbe állítják, amikor bizonyos kicsinyes politikának érdekében a magyar nemzeti politikával szembe helyezkednek.

Vörös László és a tisztviselők.

Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete rendkívüli választmányi ülést tartott, melynek egyedüli tárgya Vörös László miniszter egyesületi elnök üdvözlése iránt beadott indítvány volt. Halász Ferenc miniszteri tanácsos, egyesületi alelnök az ülés megnyitásakor elmondta, hogy Vörös László miniszter értesülvén arról, hogy üdvözölni akarják, a jelen viszonyokra való tekintetből arra kéri a választmányt, hogy álljanak el ettől. A választmány ennek folytán a kérdés fölött napirendre tért.

Tarka históriák.

Egy uriember, aki a csunyaságáról híres és akit — mondjuk — Grünblattnak hívtak, Gyarmati-ra magyarosította a nevét. A szép új névvel aztán elindult sétálni a Piac-utcán.

kocsiba bejön Podtyakin, utána az állomásfőnök lépdél piros sipkájában.

— Ime ez az ur — kezdi Podtyakin — azt mondja, hogy nincs jogom tőle a jegyet kérni és . . . haragszik. Kérem, állomásfőnök ur, megmondani neki, szolgálatból kérem én a jegyet, vagy csak úgy? Uram! — fordul Podtyakin a szálas emberhez. — Uram, megkérdezheti az állomásfőnöktől, ha nekem nem hisz.

A beteg felriad, mintha megcsipték volna felnyitja a szemét és siró arcot vágva, odadől a diván támlájához.

— Istenem! Bevettem újból egy port és épp elszunnyadtam, ő meg újra itt van . . . itt van! Kérem, legyen kímélettel!

— Beszélhet az állomásfőnök ural . . . Van-e jogom kérni a jegyet, vagy nincs?

— Ez már türethetetlen dolog! Fogja, itt a jegye. Fogja! Még veszek öt jegyet, csak engedjen nyugodtan meghalni. Nem volt ön soha beteg? Érzéketlen egy nép!

— Ez valóságos szekatura! — méltatlankodik egy katonás kinézésű ur. Másképp nem tudom felfogni ezt a kötelődökést!

— Hagyja el, — ráncolta össze a homlokát az állomásfőnök, megrángatva a Podtyakin karját.

Podtyakin a vállát vonogatja és lassu léptekkel kimegy az állomásfőnök után.

Légy itt okos! — töprengett magában.

Szembe jön vele egy újdonsült ismerőse. Gyarmati ur udvariasan előre köszön.

— Jó napot.

Az ismerős viszonozza:

— Jó napot, Grünblatt ur.

Kinos szünet.

— Bocsanat — mondja ez — én Gyarmati vagyok.

Az ismerős egy kicsit nézi, nézegeti, azután szerény hangon szól:

— Bocssásson meg . . . ugylátszik összetévesztettem valakivel. Nagyon hasonlít a ronda Grünblatthoz.

— Hogy mehetsz ilyen emberhez, hisz ennek rengeteg adóssága van.

— Annál jobb; ez azt bizonyítja, hogy biznak benne.

Jövendőbeli após: Hát tudakozódtam önről.

Jövendőbeli anyós: Én is önről.

Vőjelölt: No . . . akkor beszéljünk másról.

Boldizsár kapitány elé állitanak egy csavargót, aki a vásári tumultust arra használta fel, hogy érték eltávolítással iparkodott egy kis pénzhez jutni.

A kapitány előtt a következő védőbeszédet vágta ki a nagyon szorongatott csirkefogó:

— Hogy megfogadtam, hogy nem lopok többet s egyszerre megint három tele erszényt találtam a zsebernben.

Dr. Révi Nándor tehetséges fiatal ügyvédhez beállit a napokban egy tanyai magyar.

— Ügyet hoztam tekintetes ur.

— No mi az, — kérdi az ügyvéd.

— Tegnapelőtt pofon vágott a felső szomszédom, vállalja el a tekintetes ur felibe.

Munkás-forrongás.

A Dunántul nagy baj van, mely terjedvén mint a futótűz, országos veszedelemmé válhatik. A munkások ezrei sztrájkot indítottak meg, hogy magasabb aratási hányadot erőszakoljanak ki. És amennyiben a munkaadó gazdák nem teljesítik a követelést, az aratók nem állanak munkába, a szerződés teljesítést megtagadták s a termés lábán rothadt el. Nemesak a nemzet gazdaságát fenyegeti tehát kiszámíthatatlan károsodás, de emellett a munkások ezrei is kereset nélkül maradhatnak, az elkerülhetlen

— Miatta hívtam elő az állomásfőnököt, hogy értse meg, hogy nyugodjék meg, ő meg . . . veszekszik.

Második állomás. A vonat tíz percig áll. — A második csengetés előtt, amikor Podtyakin a buffet mellett áll és selters-vizet iszik, két ur jön hozzá, az egyik mérnök kinézésű, a másik katonaköpenyben.

— Nézze csak, főkalauz ur! fordul a mérnök Podtyakinhoz. — Az ön eljárása egy beteg utassal szemben felháborította az összes szemtanúkat. Én Puzicki mérnök vagyok, ez meg az ezredes ur. Ha ön bocsanatot nem kér az illető utastól, hát mi panaszt emelünk közös barátunk, a forgalmi mérnöknél.

— Uram, de hisz én . . . de hisz ön . . . hebegte Podtyakin.

— Magyarzatokra nincs szükségünk. De figyelmeztetjük, ha nem kér bocsanatot, mi vesszük védelmünkbe az illető utast.

— Jól van, én . . . én bocsanatotok kérek . . . kérem . . .

Fél óra múlva, Podtyakin kieszelve olyan bocsanatkérő frázist, mely kielégitené az illető utast és meg nem rontaná az ő méltóságát, bejön a kocsiba!

— Uram, — fordul oda a beteghez. Hallgasson meg, uram!

A beteg felriad és felugrik.

karhatalommal való beavatkozás véres zendüléseket okozhat s így a konfliktus minden haszon nélkül csak anyagi és lelki sebeket hagy hátra.

Aratási sztrájkáról véve hirt a sajtó és nagyközönség: emberi részvéte ösztönösen a munkás mellé áll; hisz ő a szegény valóban csak a létminimumért küzd, míg a vele szemben álló gazda így a távolból a szükkeblű, a rideg ember benyomást kelti. Kérjük azonban, bánjanak óvatosan a részvét nemes érzésével, hogy az csakugyan áldást s hasznot hozzon, ne pedig az anarchia tápláló erejévé váljék.

A mezei munkások és cselédek életében nemesak a Dunántul, de sokhelyt ez országban és még boldogabb országokban is, sok olyan hiányosság van, melyeknek pótlása a jó embereknek örökös, de fájdalom, tökéletesen meg nem oldható feladata marad. Hogy a Dunántul egyes helyeken és egyes viszonylatokban a munkás és cselédnépnek panaszos a sorsa és kivételes orvoslásra szorul, ezt így behunyt szemmel is, mint valóságot elfogadhatjuk. E pillanatban azonban nem a munkás jólét életrendi feltételeinek és szociális bajainak orvoslásáról van szó.

Nem is a helyenkénti összetűződések szórványos alakjában jelentkezik e sztrájk, de jelentkezik mint kívülről szervezett és táplált általános forrongás, melynek kiszámított terrorizáló hatása alatt állván a gazdák, méltányosságnak elengedhetlen feltétele és egyedüli erkölcsi forrása, a szabad elhatározás hiányzik.

A méltányossági mérleg helyenként különbözően mutathat, általánosságban azonban magából a törvényből is az következik, hogy ennek a mérlegnek inkább a munkás javára kell billennie.

Ha mégis bármely más alapos okot tud felhozni a munkás a szerződéstől való elállására, ez méltányos bírói mérlegelés tárgya és tessék utána nézni: száz esetből kilencvenben a munkásnak adnak igazat. A törvény azonban nemesak intenciójánál, de szankciójánál fogva is a méltányossági szempontok megtartására ösztönzi a munkaadó gazdát. Mert igaz ugyan, hogy az alapos ok

— Mi az?

— Hát én . . . hogy is csak? Ne haragudjék.

— Ah . . . vizet . . . fuldoklik a beteg, a szívéhez kapva. Bevettem a harmadik adag morphiumot, elszunnyadtam és . . . ismét Istenem, mikor lesz már vége ennek a kínzásnak! — Hát én . . . bocssásson meg . . .

— Nézze csak, szállítson le engem a következő állomásra. Nem bírok tovább túrni. Én meghalok.

— Ez gyalázat, ez alávalóság! háborodott fel a közönség. Hordja el magát innen.

— Ön számolni fog az ilyen kötekedéssért. Ki vele!

Podtyakin egyet int a kezével, egy nagyot sóhajt és kimegy a kocsiból. Bemegy a szolgálati kocsiba, fáradtan leül és panaszkodik.

No a közönség! Tessék a kedvére tenni! Tessék szolgálni, fáradni! Az ember nem akarva is köp egyet az egész dologra és iszik egy jót. Nem csinál az ember semmit, haragusznak, el kezd valamit csinálni, megint haragusznak. Igyunk egyet!

Podtyakin bevezetésül megiszik egy fél üveg pálinkát és többé már nem gondol a munkára, a kötelességre és a becsületre.

nélkül szerződést szegő munkást karhatalommal is lehet kényszeríteni a helyszínén való megjelenésre, vagy pedig ha dolgozni még sem akar, akkor elcsukhatják. Ám az ilyen erőszakolt munkát megverte az Isten; a munkás elzárása pedig nem kárpótolja a gazdát az érhető anyagi veszteségekért.

Végül erkölcsi szempontból nem csupán magánérdek, de egyenesen közérdek, hogy a szerződések szentségét tiszteletben tartásuk fent és lent. Ha egy-egy gazda a nyomás alatt minden feltételbe belemenne, korai és talán helytelen is volna örömrünk, mert ezzel egyes falvakban pillanatnyi békét teremthetnénk talán, de ilyen példaadás kiszámíthatatlan káros hatásaival, egyfelől a forrongásnak adna vérszemet, másfelől teljesen tarthatatlanná tenné azoknak a gazdáknak a helyzetét, akik az önkényes követeléseket egyszerűen képtelenek teljesíteni.

Ámde mindenképen csinján bánjunk a retorzió fegyvereivel. Ne a megtorlás, csak a példaadás legyen a cél s ha büntetni kell, sujtuk az igazatókat, a kolompókat, de a félrevezetett tömegbe ne szurkáljunk s ott, ahol komoly szükség forog fenn, a jogállam képviselőiben ne két három szál esendőt állítsunk ki, mert az csak izgat és nem imponál.

A forrongás tanulságait pedig jegyezzük meg s tegyük el a rég szükséges sztrájk-törvény és egy még szükségesebb szociálpolitikai akció tanulmányi anyagához.

B.

Nagy harc előtt.

Nagy korszak, nagy küzdelem előtt állunk; úgy lehet: kemény megpróbáltatás vár nemzetünkre.

Ebben a nagy időben nem is újságot, de történelmet irnak a magyar sajtó munkásai. A közönség, amely a lapokat olvassa: történelmet olvas, nemzetünk történetének izgalmas fejezeteit. S most, amikor az országgyűlés kapuit törvénytelenül becsukták, amikor a nemzet képviselője nem adhat kifejezést kívánalmainknak, sérelmeinknek, annál nagyobb szükség van a hazafias sajtóra, amely szárnyaira kapja a nemzeti ügyet és viszi előre, a diadal felé.

Azt hisszük, joggal mondhatjuk el, hogy a hazafiai munkájából derekasan kivette a részét a mi lapunk is.

Adja meg tehát nekünk hazafias közönségünk továbbra is az erő a munkához, és mi ezután is teljesítjük vállalt kötelességünket.

A „DEBRECEN“

minden igyekezeteivel azon van, hogy a közönség legmesszebbmenő igényeit kielégíthesse. A lázas, forrongó idők nagy eseményeiről gyors, kimerítő tudósítást közlünk, nem kimélve a táviró, a telefon hírszolgáltatásnak költségeit.

A vármegye, a város életére, érdekeire ezentul is kiváló gondot fordítunk.

Az igaz nemzeti ügy lelkes, tántoríthatatlan harcosai vagyunk. Megvagyunk róla győződve, hogy zászlónk alá lelkesedéssel sorakozik az egész közönség.

A „DEBRECEN“ előfizetési ára:

Debrecenben:		Postán küldve:	
Egész évre 12 kor.	Egész évre 18 kor.		
Fél évre . 6 „	Fél évre . 9 „		
Negyedévre 3 „	Negyedévre 4.50 f.		
Egy óra . 1 „	Egy óra . 1.50 f.		

Egyes szám ára 4 fillér.

H I R E K.

Julius 1 én új előfizetést nyitottunk a Debrecenre. Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetésük a múlt hó végével lejárt, hogy az előfizetés megújításáról ideje korán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék.

— **A király nyaralása.** A király ma reggel Ischlbe utazott ott tölti a nyarat és ott fogja megülni hetvenötödik születésnapját. Ezen a nap ünnepek lesznek, de jórészt családi keretben. Luitpold bajor herceg, Ferenc Ferdinánd főherceg, Gizella bajor hercegnő és Mária Valéria főhercegnő gyermekeikkel, azonkívül Windischgraetz Graetz Erzsébet hercegnő, Windisch-Ottó herceg lesznek jelen a családi ünnepben. Augusztus 20 án a király egyenesen Romenoba megy a déltiroli hadgyakorlatokra, a hol meg fognak jelenni Ferenc Ferdinánd és Rajner főhercegek is. A király a hadgyakorlatok alatt a nap legnagyobb részét egy új királyi sátorban fogja tölteni, a melyben nemesak étkező, hanem dolgozó és fogadó helyiségek is vannak. Augusztus 30-án ő felsége Romenoból Gmundenbe megy és ott marad szeptember 3-dikáig. Harmadikán este a csehországi hadgyakorlatokra, a Steknóban leendő főhadiszállásra megy. Ott Windisch-Graetz Alfréd herceg kastélyában fog lakni, a hol négy napot tölt. A negyedik nap délután a király utazik Bécsbe és egyelőre Schöbrumban marad.

— **Értekezlet a kőmives sztrájk ügyében.** Megirtuk tegnap, hogy Polgár iparfelügyelő ma délelőtt 9 órára tanácskozássra hívta meg a munkaadók és munkások három — három képviselőjét, hogy a kőmives sztrájk ügyében újra megfontolják a kívánalmakat és ajánlatokat. Ezt az értekezletet ma délelőtt tartották meg az ipartestület kis termében. A munkaadók ragaszkodtak ahhoz hogy 36 fillér órabért adnak, a munkások ellenben 40 fillér órabéren alul nem hajlandók munkába állani. Miután azonban Polgár iparfelügyelő azt vette ki a felszólalásokból, hogy a hatóság buzgólkodása mellett a kölcsönös közeledés talán mégis lehetséges lesz, azt indítványozta, hogy tartsanak a mesterek és a sztrájkoló munkások közös gyűlést, a melyen még egyszer meghányják, vessék a sztrájk káros következményeit, és ha lehet hozzanak létre békés megegyezést. A munkaadók és munkások képviselői Polgár iparfelügyelő indítványához hozzájárultak és elhatározta az értekezlet, hogy a közös gyűlést e hó 9-én, vasárnap reggel nyolc órakor tartják meg az Olajútban levő sztrájkintézményben. A munkások képviselői biztosítják a mestereket, hogy a munkások részéről inzultusoknak nem lesznek kitéve. Valószínű, hogy a vasárnapi közös gyűlés fordulatot hoz az áldatlan kőmives sztrájkban.

— **Dankóestély a Dobosban.** A híres nótafa Dankó Pista tősgyökeres magyar nótáival, érenél maradandóbban beírta nevét a dal irodalom könyvébe. Rövid időre terjedő életében alkotott művei országszerte ismertek és kedveltek. Művészi átdolgozásban férfikarra írta a Nagy Dalárda mutat be csütörtök este a Dobosban tartandó dal-estélyén vagy huszat. Ezen az estélyen a

műsor minden száma Dankó zsenialitását mutatja. Hatása és működéséről a dalegylet titkára fog rövid ismertetést közölni, hogy kik a híres cigány, dalköltő muzsikussal csak nótái révén ismerősök, megtudhatják élete egyéb körülményeit is. A nyitányt Rác Károly, a művész cigány tisztán Dankó nótákból fűzi össze E dalestély első emlékoszlópa lesz a magyar dalt régi kerékvágásba visszavezető nótáinak. Ajánljuk a Nagy dalárda igazi esemény számba menő vállalkozását a nótá szerető közönségnek.

— **A kis vonatok összeütközése.** A helyi vasut egyik kocsija tegnap délután könnyen veszélyessé válhatón összeütközött az egyik motoros kocsival. Az összeütközés az Egmalom-utca tájékán történt, a hol most kitérőt csináltak. Mindkét vonat egy pályára törtetett szembe egymással, s természetesen, hogy a karambolnak meg kellett történnie. Szerencsére az utasoknak nem lett bajuk, s csupán a két kocsi tört össze annyira, hogy a forgalom lebonyolításának szünetelnie kellett addig, míg új mozdonyokat hoztak. Az összeütközés tájékán most megállót csináltak, ott, a hol a Péterfia-utcai kitérő van. Mire kell az? Ez a megálló örökös szerencsétlenségnek volna a színhelye. A közönség nagy része sohasem tudná biztosan, hol melyik oldalon kell leszállania, s gyakran történnének esetleg végzetes szerencsétlenségek is. A helyi vasut igazgatósága a következő értesítést adta ki a tegnapi összeütközésre vonatkozólag: A helyi vasut igazgatósága tisztelettel értesíti a közönséget, hogy — tekintettel arra, miszerint az Egmalom-utcánál történt összeütközés folytán két mozdony nem használható, néhány napig a vonatok nem 11, hanem 20 percenként közlekednek.

— **Hány tagja van az egyes pártoknak?** Hogy miként fogatkozik rohamosan a szabadelvűpárt arra vonatkozólag érdekes statisztika fekszik előttünk. Kiszely Géza, a képviselőház gazdasági hivatalának vezetője állította össze a következő kis statisztikát. Eszerint a pártok aránya a választások után — nem számítva a horvát képviselőket — a következő volt:

Szabadelvű párti	159
Függetlenségi	166
Disszidens	27
Ujpartí	12
Néppárti	26
Demokrata	2
Szociálista	2
Nemzetiségi	10
Pártonkívüli	9

Osszesen: 413

Május hóban ez az arány a következőben változott meg:

Szabadelvű párti	144
Függetlenségi	172
Disszidens	28
Ujpartí	13
Néppárti	26
Demokrata	2
Szociálista	2
Nemzetiségi	10
Pártonkívüli	11
Függetlenségi	5

Osszesen: 413

Azóta pedig elvesztette a szabadelvű párt a técsői kerületet, Botka Béla és Patyánszky Elek pedig kiléptek a pártból.

— **Bródy Sándor öngyilkossága.** Tegnap szűkszavú táviratban jelentettük, hogy Bródy Sándor, a kiváló író öngyilkosságot követett el. Az első hír, amelyet távirat alakjában közöltünk, állapotát nagyon aggasztónak mondta. Később jövő hírek szerint Bródyt az Allgemeine Krankenhausban helyezték el, ahol Bantz Dr ápolja. A Neues

Fr. Presse megerősíti azt a hírt, hogy Bródy állapota *felettébb aggasztó*.

Öngyilkosságának okát nem tudják, ám bator sejtik, hogy az a súlyos betegség, amelyen a tavasszal keresztül ment, adta kezébe a fegyvert és végzetes tettét ideg rohamában követte el.

— **A Margit-fürdő uszodája** valóságos jótétemény és szinte megbecsülhetetlen egy oly városban, ahol semmiféle folyó víz nincs. Az a bámulatos, hogy a Margit-fürdő uszodájában folyton tiszta a víz, mert az egyik oldalról ömlik bele a felszivattyuzott víz, míg a másik oldalon folyik ki az elhasznált víz. Naponta oly sokan látogatják az uszodát, hogy Szikszay Gyula tulajdonosnak rövidesen ki kell azt bővíteni.

— **Lakatos mesterek értekezlete.** Miután a lakatossegédek kedden reggel megkezdték a munkát és ezzel a mesterek kivánságának a memorandum tárgyalása szempontjából eleget tettek, a lakatos mesterek ma délelőtt kezdték tárgyalás alá venni a lakatossegédek kivánságait. A tárgyalás eredményei egyelőre, amíg a határozatot az összes lakatosmesterek helyben nem hagyják, nem tarozhatnak a nyilvánosság elé. Az bizonyos, hogy a lakatosmesterek engedékenyek és a kivánságok teljesítésében elmennek a végző határig.

— **A hőség.** A perzselő, napos, derült meleg egyre növekszik. A fővárosban már szinte tarthatatlanná vált, a vidéken is mindenütt kinozza az embereket, egyes helyeken azonban hirtelen nyári zivatarok, jégeső keletkezett. Nyugoteurópa valóságos forró katlan. Berlinben megszűnt csaknem a forgalom a nagy hőség miatt. Érdekes, hogy Dél-Olaszországban sincs nagyobb meleg, mint nálunk, Budapesten ma délben 33,2 Celsius. Ógyalán 29,6 fok, Szegeden 33,4 fok Debrecenben 34,5 fok, Pécsen 22,3 fok, Celsius fok volt a hőmérsék. A legnagyobb meleg *tegnap Csáktornyán* (36 fok Celsius) volt. Van azonban egy zuga hazánknak, ahol mit sem éreznek a perzselő melegtől, Aki figyelemmel kíséri a Meteorológiai Intézet jelentéseit, észrevehette, hogy a brassóvármegyei Bótfalun volt mindig a hőmérséklet minimuma. Most is 11 fokkal áll a listán. Németországban még nagyobb a hőség. Berlinből jelentik, hogy ott *tegnap negyvenhat fokot* ért el. Több ember napszúrást kapott: a bérkocsik és omnibuszok alig közlekedhetnek, mert a lovak összeesnek a hőségtől. Az iskolákat bezárták. Rómából telegrafálja tudósítónk: A városban számumszerű szél jár, amitől porfelhő támadt és sárga fátly borítja az utcákat a fullasztó portól. A hőség árnyékban 33 fok Celsius. Napszúrástól nyolcan meghaltak. — Berlinből jelentik nekünk: Nagy vihar keletkezett a tikkasztó hőség után. A hőmérő 38 fok 1 35-re esett. A villám sokhelyütt lecsapott és sok embert megölt. Az omnibusz-közlekedést a forróság miatt beszüntették. — Danzigban mint tudósítónk jelenti, tegnap villám ütött a Katalin-székesegyházba, a város 800 éves, híres templomába. A villám felgyújtotta a székesegyházat s a torony a nagy műbecsű haranggal bedőlt. Göttingából táviratozzák, hogy a 82. gyalogezred egy katonája napszúrásban meghalt; egy hölgy a kasszel-hannoveri gyorsvonaton szintén napszúrást kapott. Jenából jelentik, hogy egy cementgyárban a napsugár fölrobbantott negyven m.-mázsa puskaport. Az épület rombadólt és egy ember megsebesült. Bécsből jelentik: A rendkívül nagy forróság következtében mindenütt számos napszúrás fordult elő. A mentőket körülbelül 50 esetben hívták. Két embert megölt a napszúrás, többeket eszméletlenül szállították a kórházba. Két embert a nap tüze *sebesre égetett*. Az éj folyamán is többen össze-rogytak a forróságtól. Bécs vidékén is több ilyen eset fordult elő.

— **Talált fülbevaló.** A II. kerületi rendőrség közli, hogy találtatott egy fülbevaló és azt igazolt tulajdonosa átveheti a II. ker. rendőrkapitányságnál.

— **Egy kis statisztika a hadsereg magyar tisztjeiről.** A statisztika egyike a legújabb tudományoknak, mely azonban rövid idő alatt óriási horderőre emelkedett. Megbízhatósága azonban nem föltétlen, épen azért — mert statisztika. Azért nem fűzünk semmiféle magyarázatot, csak közöljük a következő érdekes adatokat. 1867-ben a hadseregnek körülbelül csak 2500 magyar tisztje volt, most a hadseregben 4418. A honvédségben pedig az utolsó honvédelmi költségvetés szerint 3414 tiszt és hivatalnok szolgált, összesen 7832 vagyis 5332-vel több, mint 1867-ben. A hadsereg 1093 orvosa közül csak 244 a magyar, a 200 hadbíró 26 és az 584 számvívó tiszt közül csak 177 a magyar. De a 4418 tiszt minőségben szolgáló magyar állampolgár közül csak 2638 beszél jól magyarul, 866-an a szolgálati használatra kielégítően bírják, 914-en egyáltalán nem bírják nyelvünket. A hadsereg 197 tábornoka közül csak 43 magyar és az 1539 törzstiszt közül csak 371. A hadseregben 1905-ben szolgáló 22,380 havidíjas között csak mintegy 6000 magyar állampolgár van.

— **Gleichenberg.** Virágzó ligetektől, remek lucerdőköl és fenyvesektől körülvéve, a zord északról hegyekkel védve, úgy fekszik Gleichenberg, — hasonlóan egy természeti szépségben bővelkedő parkhoz, a hegyes keleti Stájerország kellő közepén. Mivel Gleichenberg félreesik a világforgalom sűrűlődjétől, üdülő helyet képez mindazok számára, kiknek szükségük van nyugalomra és a létért való küzdelemhez új erőt akarnak gyűjteni. De sokkal nagyobb segítséget nyújt még Gleichenberg. Világhírű források és gyógyeszközei elismert gyógyhatással bírnak a légző- és emésztőszerek minden katarhikus megbetegedésnél. Az eddig fennállott gyógyberendezésekhez hozzájárulnak még a berendezettek kivül, u. m.: Fenyőbelégzések, a Konstantinforrás sójának porrá változtatása, mindkettőt külön kabinokban, pneumatikus kannák, ásványvizek, szénsav és vastartalmú fürdők, hidegvíz gyógyintézet, a most berendezett phisikai gyógymódok intézete (tornaterem), forró lég-gőz-applicatio-készülék, Fango tömítéshez való berendezés, nap- és légfürdők a legnagyobb sültképző termek és nagyszámu kitűnően berendezett sóporlasztókabin, hogy ezen szert, melynek gyógyereje sehol sem oly nagy, a közönségnek könnyen hozzáférhetővé tehessek. Emelik még a gyógyszerek ezen balzsamát a kiválóan kedvező éghajlati viszonyok és a környezet gazdag vegetációja. A zöld erdők közepén levő villalaksók. a vendéglőkben való jó ellátás, a hangversenyek, szép irók, színház, tombola és egyéb szórakozás még kellemesebbé teszik a Gleichenbergben való tartózkodást. Semmiféle költségtől sem riad vissza a Részvény-Egyesület, hogy ezen gyógyhelyet a legmodernebb gyógyeszközökkel lássák el, eltelve a kivánságtól, hogy mindenben a legjobbat nyujtsák a közönségnek és a jövőben ismét tervbe veszik a gyógyeszközök nagyobbitását és újjaberendezését.

x **Speciálista** férfi, fiu és gyermek-szalmakalapokban Fekete Jakab férfi divat kereskedő Debrecen.

x **500 drb.** minta érték nélküli zacskó félárban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

x **Postakönyvek** félárban. Cim a kiadóhivatalban.

x **Használja** a híres Hajduság! pedrőt. Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógy szerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvó gyogyszertár.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

Budapest, július 5. Azzal a hírrel szemben, hogy fejérváry szeptemberig semmiféle nevezetesebb és fontosabb intézkedést nem fog tenni, most azt jelentik, hogy fejérváry legközelebb kihallgatásra megy a királyhoz, hogy az intézkedések megtételére tőle felhatalmazást nyerjen.

Bródy Sándor állapota.

Bécs, július 5. Bródy Sándor állapotában némi javulás állott be. Azért még mindig nagy fájdalmi vannak. A golyó a hátgerincénél állott meg. Látogatókat nem engednek hozzá, hogy nyugalmát, amelyre a betegnek most nagy szüksége van, meg ne zavarják. Hőmérséklete ma reggel 37 fok volt.

Az orosz forrongás.

A Potemkin.

London, július 5. A „Potemkin“ tegnap délután elhagyta Konstanztát, miután legénysége hiába igyekezett a városban pénzürt eleséget, szentet és ivóvizet kapni. A kikötő parancsnoka állítólag csak azt engedte meg nekik, hogy nagyobb bonyodalmak elkerülése végett kisebb csapatokban menjenek a partra és így vásárolják be azt, amire szükségük van.

A kikötőparancsnok tegnap reggel elment a „Potemkin“ fedélzetére és arra igyekezett a matrózokat rábírní, hogy valamenyien szálljanak partra, biztosítván őket, hogy egyiküknek sem lesz semmi baja és hogy egyiküket sem fogják Oroszországnak kiszolgáltatni. Azonban a föllázadt matrózok nem akartak hallani erről az ajánlatról és kijelentették, hogy nem akarják hajójukat cserbenhagyni. Mikor a „Potemkin“ távozott, az „Elizabeta“ román hajó addig kísérte, amíg a román vizeket elhagyta.

A „Potemkin“ eleinte Odessza felé tartott, de lehetséges, hogy azóta megváltoztatta irányát. Odesszában tegnap az a hír volt elterjedve, hogy a „Potemkin“, amelyen egy zászlótartó, más verzió szerint egy gépész vette át a parancsnokságot, a Boszporuson és a Dardanellákon át a Földközi tengerre igyekszik eljutni.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyenondó.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 39

Maga mellé huzta őt a dívánra, átölelte, nyájaskodott vele, s oly hévvel csókolgatta, mintha Julia és Romeo lettek volna.

— Tegnap óta sajnálom, hogy leány vagyok, — kiáltá Rozáliát magához szorítva.

— És én sajnálom, ha kegyed nem lenne leány.

— Ha férfi volnék, az eget is megostromolnám, hogy kegyedet meghódítsam.

— Ah, kegyed tréfál.

— De előbb meg kellene valakit ölnöm, a kit épen oly rendkívül gyűlölnöm kellene, mint most tiszteltem. Ha férfi volnék, fültékeny lennék, mint Othello, szép Desdemónám!

— Fültékeny? És kire?

— Ne kérdezen oly elfogulatlanul, kis hami. Bizonyos szemek igen sokat beszéltek tegnap, s a miről már egész környezetesuttog, azt tovább elhallgatni nem lehet.

Rozália elpirult, s zavarodottan sütötte le szemét.

— Gyámomról azt állítja a világ, hogy szivtelen férfi, és ez igaz is, mert azon nem lehet kételkedni többé, hogy szivét elvesztette, szerencsét kívánok önnek kedves barátom, nem kis dicsőség az, egy oly egyént látni lábainál, ki milliók felett parancsol.

— Az égre, kegyed téved.

— Hogy, hogy? Hát nem vette kegyed észre, a mi pár pere alatt tisztán állott előttem? Hát nem nyilatkozott még, s nem esdekelt ő viszontszerelemért?

— Még egyszer Signora, kegyed téved. Kérem önt mindenre, mi szent előtte, hagyja félbe ezen tréfát! Mit gondolna Erlenstein ur, ha...

— Ha kegyedet körméig elpirulva látná, azt gondolná, hogy a szerelem istene jó festő, ki beszélő színekkel tud festeni. Én azonban azt gondolom, hogy az én bájos barátom nem sokára mint egy királyndt, szép udvar által fogom környezve látni, s ez udvarnak lovagjai szerencséseknek fogják érezni.

magokat, ha e szép szenekből egy tekintet nyerhetnek.

Lisette jelenté, hogy a thea fel van hordva.

Camilla karját nyújtá barátjának, s a mellékszobába vezeté.

Egyetlenegy vendég volt ott, de Rozália azt hívé, a föld alá sülyed ijedtében, midőn az őt nyájasan köszöntő Erlensteint felismerte.

Signora Camilla kárórvendő koboldként nevetett, s egyszerre, mintha csakugyan valami pajzán szellem lett volna, eltűnt.

Erlenstein és Rozália néhány percig hallgatva állottak egymással szemközt.

— Bocssáson meg gyermekem, hogy csellel igyekeztem jutni a találkához, — kezdé a bankár, megfogván a reszkető leányka kezét, s erőszakkal maga mellé, a kerevetre ültette őt. — Azonban óhajtottam kegyeddal négy szem közt beszélni, a mi otthon komor atyjának kellemetlen felügyelete alatt lehetetlen.

— Ha kegyednek nem kellemetlen, de nekem az, mert hiszen már régen kitalálhatta kegyed kincsem, hogy engem érdekel, és ezt nem szabad az atyussal tudatni, ha csak mindjárt, mint valami nyárspolgár, házassági ajánlattal nem akarunk fellépni.

— Nem foghatom meg . . . rebegé Rozália, kinek e hideg metsző hang csaknem összeszorítá szívet kebelében.

— Meg fog ön érteni, ha meghallja, hogy szerencsémét akarom megalapítani.

— Szerencsémét?

— Én szerencsémnek tartom azt, ha egy szegény leány, kinek még nem régebben, hogy mezitelenességét elfedhesse, sebesre kellett varni úját, hirtelen fényhez, gazdagsághoz jut, s ha mód nyújtatik neki arra, hogy az életörmeit a legnagyobb mértékben élvezhesse.

Rozália még mindig nem értette meg.

Mintha kigyó bővölte volna meg, a kísértő halvány ördögies arcába bámult.

— Kétségtelenül az en jó tettekre emlékeztet ön, a melyekben atyámat részesíté, — mondá fájdalomtól megindult hangon. Soha nem vártam volna, hogy ilyen sértő módra legyen azokra emlékeztetve.

— Kegyed téved; atyja azt, mit érte tettem, becsülettel kiérdemelte, én jóltartom szolgálmat és lovaimat, a nélkül, hogy azért jóltevőjök lennék. Hogy édes atyja kettős adagokat kap, azt önnek köszönheti szép gyermekem.

A szegény gyermek gondolatai kezdének összezavarodni. Ugyanezen férfi volt ez, ki még tegnap oly gyengéden, oly tartózkodóan látszott kérni ott, hol parancsolni lehetett volna?

(Folyt. kév.)

KÖZGAZDASÁG.

— Magyar iparosok a kormány ellen. A hazai ipartestületek szeptember 8. 9. és 10-ikén kongresszusra gyűlnek össze Szabadkán. Az országos iparosgyűlés előkészítő bizottsága tegnap Thék Endre elnöklésével tartott ülésében Gelléri Mór beszámolt a legutóbbi nagyvárad gyűlés határozatainak végrehajtásáról és előkészítette az őszi ülés napirendjét. Mikor a hatóságok és testületek meghívására került a sor, felállott Bertsey György, a nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara iparososztályának elnöke és a következőket mondotta:

— Az utóbbi iparosgyűléseken megjelent mindig a kormány képviselője, hogy kellőképpen informáljon bennünket a tervbevett iparügyi akcióról és hogy közvetlen megfigyelésből is tudomást szerezzünk óhajainkról és panaszaikról. A mostani kormányval szemben bizalommal nem viseltethetünk, annak létrejöttét törvényesnek és alkotmányosnak el nem ismerhetjük, tltakozunk tehát az ellen, hogy a kormány e gyűlésen — az eddigi szokáshoz képest — magát képviseltesse. Ha azonban időközben ezt a kormányt alkotmányos kormány váltaná fel, meghatalmazzuk a központi bizottságot, hogy ezt a kellő formák között meghívja és képviseltetését kellő nyomtatékkal kérje.

A központi bizottság rövid vita után egyhangulag, élénk helyeslése közben hozzájárult e fejtegetésekhez, mire azokat az elnök határozatilag kimonéta. Egyben elhatározták, hogy a kedvezményes vasuti jegyeket sem veszik igénybe ettől a kormánytól.

A francia és angol búzák a Bányában. A bányási buza nemsokára saját hazájában a Bányában is elveszti talaját. Kitűnő buzaminőséget éd; mondjuk utólrhetlen lisztet szolgáltat, de keveset terem, könnyen megrozsdásodik és megdől. A kitűnő minőséget a malomipar nem honorálja és ez az oka annak, hogy új, gazdagon termő, kevésbé rozsdásodó és megdőlésre kevésbé hajló búzafajtákat szereztek be ott a gazdák. Marton Andor torontáli földbirtokos és a megyei gazdasági egyesület buzgó titkára az ugynevezett somogyi tarbuzát honosította meg Torontálban, sőt ittvarnoki birtokán már 5 év óta kiválasztás által nemesítette is. Ez a búzafajta nagyon el van terjedve. Eredete angol és Josipovich hozta be Magyarországra, akitől gróf Széchényi Pálhoz jutott Lábodra és tőle Martin Andor édesatyjához, annak somogyi birtokára, onnan pedig Torontálba. A gazdák, akik természetesen, dicsérik téllállóságát, meglehetősen ellenálló képességét a rozsdával és megdőléssel szemben és ami fő, egyre-másra 3 métermázsára teszük többtermését katasztrális holdanként. Ez már lényeges. Solymos Gusztáv törökbecsei birtokos pedig egy francia búzát honosított meg. Tőle terjedt el Torontálban is. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök és ittvarnoki birtokos már évek óta termeszt és az ideitől termésből araszos kalászokat küldött be szerkesztőségünkhöz. Bizony a kalászok kétszer oly hosszúak, mint a bányai búzáé és megmagyarázzák gazdag termőképességét. A búzatermelés ezen irányváltozása oly nagy méretű, hogy ezzel számolni kell. A magyar mezőgazdaság sem vonhatta ki magát hatása alól. Egész Európa már áttért a gazdagon termő búzák termelésére, de Amerika is. Az „amerikaiak „tehermentesítő“ búzáknak keresztelték el ezen új fajtákat, mert több termésével segíti a farmert arra, hogy adósságaitól szabaduljon. A külföldi búzák terfoglalását éppen ezen praktikus ok miatt föltartóztatni lehetetlen. Nem is célszerű. A helyes az lenne, ha a magyar búzákat keresztelnék mesterséges uton ezekkel a fajtákkal. Így a minőségéből meg lehetne sokat menteni. Ámde a magyar geniusz még nem emelkedett odáig, hogy ily keresztelésekkel foglalkozni tudjon. Így hát terjed az eredeti idegen, mert hát Magyarországon is van mit tehermentesíteni.

A gyanus gombák megvizsgálása. A földmivelésügyi miniszternek a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek vizsgálata tárgyában kiadott rendeletei értelmében a gyanus gombafélék megvizsgálását is a megvizsgáló és vegyikísérleti állomások végezték. Tekintettel arra a körülményre, hogy a gombafélék vizsgálata különös szak-képzettséget igényel, a belügyminiszter Mágócsy-Dietz Sándor egyetemi tanárt kérte fel a szóban forgó vizsgálatok végzésére, aki ezt el is vállalta. Az e tárgyban kiadott rendelet részletesen körülírja azokat a feltételeket is, amelyek szerint be lehet a gyanus gombaféléket és gombamaradványokat vizsgálatra küldeni. A vizsgálatot végző tanár díjazására nem tart igényt, csupán a segédkező szakérők részesülnek mérsékelt díjazásban.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. július 5.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar

elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kgrammon felüli súlyban) 140—141 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 140—141 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 139—140 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 142—143 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 141—142 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 139—140 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) I. Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

RONCEGNO-FÜRDŐ.

Vasuti állomás 535 méter magas a tenger színe felett. Ásvány és minden modern fürdők és kurák. — Grand hotel des Bains, elsőrendű szálloda 200 szobával, táncteremmel és minden kényelemmel berendezve. Arnyas nagy park, illatos, pormentes levegő. Térzene, mindenféle nyári sportok. Nyári hőmérséklet 18—22°. Idény tart május 20-tól október 15-ig Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság, Roncegno, Délfről.

Elsőrendű gyártmány!

Évenként készül 61000 darab

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedüli elárusító:

Keszler A. műszerész

Debrecen,

Városi bérház.

4 pár cipő

csak 2 frt 80 krajcár

Nagy bevásárlás folytán neveltséges olcsó ár, addig míg a készlet tart, **1 pár férfi, 1 pár női** bőrcipő sárga vagy fekete erős szegezett talppal legujabb alak. Továbbá **1 pár férfi és egy pár női divat cipő** nagyon elegáns, könnyű szép viselet. Mind a 4 pár ára 2 frt 80 kr.

Megrendelésnél elég a hosszúság megjelölése. Szétküldés, utánvét mellett.

Cipő kiviteli áruház

Gelb A. Krakó 15.

meg nem felelő kiesereltetik, vagy a pénz vissza adatik. Kockázat nincs!

Szliács-Acélfürdő

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bánulás, allergia, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az első és utolsó utazásban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyom megye)

1 koronáért kapható három felette finom amerikai gummi különlegesség

Érdekes árjegyzék is mellékeltek. Próbaküldemény 25 db 5 koronától feljebb. Szépség ápoló újdonságok. Női különlegesség-k. Spitzer Emil áruház Bécs III. Grosse Mohren-gasse 14 d. Árjegyzék ára 20 fl. lér. — Bélyegben is küldhető.

Kiegészítésére ajánljuk befolyásos bécsi piacon ösmert és kedvelt kereskedő. A legnehezebb egyezkedést a legkedvezőbb feltételek mellett gyorsan és direct keresztül visz. Tőke pénzügyi lebonyolításra minden összegig rendelkezésre áll

Megkeresések
I. M. commerc Büron
wien II. adamberger gasse 8. Th. 6.
intézendők.

Villamos csengők, telefonok villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását a legjutányosabban és jótállás mellett eszközli

Földvári L.
debreczeni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. Telefon sz. 168.

Mosókelme ujdonságok:

Jómosó kretonok, Francia batisztok, Himzett selyem batisztok, Angol ingbluz zephirek, Atlasz szatenek, Ruhavásznak

óriási választékban kaphatók:

BOSZNAY J. és T^{sa}
divatáruházában
Debrecen, Kossuth-utca 5.

Tóth Gyula

vaskereskedő
Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobban minőségben a tavaszi időnyre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fürdőkádak, jégsekreányok, vas- és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők, minden vas- és fémparhoz való szerszámok, tüskés kerítés huzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor (hőfejlesztő) betétek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

Nyelviskolója

Francia, Német, Angol nyelv- és irodalom.

— Osztály és magánoktatás —
Külön uri-, hölgy- és gyermektanfolyamok.

Felvételek naponta d. e. 11-12,
d. u. 5-6.

Simonfi-utca 42 szám.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirtda és yasutállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 0 es. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászerület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Országos hírű modern hidegvizgyógyintézet! három ásványvizfürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénsavas fürdők Nauhelm-kura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápól) Ivókura: (Égvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők)

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kura. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerüléssel alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerüléssel súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.

ORVOSOK: Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Győri Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Mattoni Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).
Füüdőidény: április 23-tól október 15-ig.
Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges
fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. —
Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal

Buziás fürdőn Medico-mechanikai Zanderintézet

szívbetegék részére.

NYITVA: május 15-től
szeptember 15-ig.

Vezető orvos: DR. SUGÁR REZSŐ.
Szívántalmak szakorvosa: NŐORVOS.

A legjobb és legolcsóbb jó
jó ivó vizű kut-
fúrásokat, hely-
ben és vidéken jótállás mellett, több-
féle szivattyukat nagy választékban,
a legolcsóbb árak mellett készítek,
ugyszintén vízvezetékeket és
szivattyukat jutányosan ja-
vitok. Cséplő garnitúrákat
és mindenféle gazdasági
gépeket gyorsan s előnyös
árért javítok.

A n. é. közönség becses pártfogá-
sát kérve, vagyok kiváló tisztelettel
Ehrenreich Sámuel,
Széchenyi-utca 44. sz. alatt.

GLEICHENBERG- Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek hu-
ratus megbetege-
déséinél és azok következményeinél, kü-
lönösen asztmánál, az emésztési szervek
szívizmok, a vesék és a hólyag meg-
betegedéseinél, vérszegénységénél.

Gyógyítóeszközök: Az elismert
gyógyforrások
Konstantin és Emmaforrás (alkalium-
riat, savanyuviz). Diétetikus asztaltal-
Jánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyu-
viz). Remete-forrás (tisztá vastartalmu
savanyuviz), fenyő-, gyög- és források
belélegzés magánkamrákban, levegő
kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyin-
tézet, massage, gyógygimnasztika, gyógy
fürdők, meleg légfürdők, fangofürdők,
pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Ide-
gen gyógyvizek mindig friss töltésben.
Idény május elsejétől szeptember végéig.
Fővilágosítás és prospektus ingyen.
Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely
igazgatóságánál Gleichenberg.

Gsászári és királyi műasztalosok. kárpitosok és diszitók

Fodor Mihály Utódai Budapest

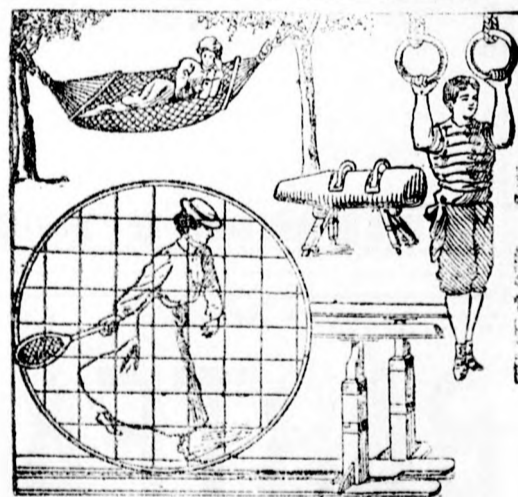
kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű diszes és egyszerű berende-
zések eredeti tervek szerint.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Veszprémmegye. Posta, távirtda és telefon helyben.
Elsőrangú fürdőintézet. Füüdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas,
vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőxra. — Masszás. Szénsavas meleg
pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő,
zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva:
vérszegénység, görvély, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmi, re-
kedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőrség, női bajok és idegtár-
talmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, diszes és célszerű berendezésű gyógy-
terem, sétacsarnok, argykos sétányok, lombos park, fenyves liget, térszene, naponta
színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns
lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusz-
tus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenkint
4 koronától. Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Vesz-
prémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/2%-os kedvezményvel, menettér-
jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr**
Euray István, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl**
Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványvíznek,
mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: **Edesky L.**, udvari ásványvízszál-
lító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelőségénél, **Szemerey**
Jánosnál Veszprémben és **Simon Györgynél Székesfehérvárott**. Prospektussal
ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítésháló, tekejáték, zsebk,
ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbiz-
ható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Központi gyárakhoz építlete) a Hely-utcaval szemben.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltnek.

Elsőrendű gyár Enom svájci himzések eladására

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak
és himzések, betétek, blusok, zsebkendők stb. minta
szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék
mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és
vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni:
„Za G. 732“ jelige alatt **Mosse Rudolf** hirdetési
irodájában **Szt-Gallen, Schweiz**.